

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenként kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

A bajai utcával szemközt Falcione-féle ház, hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felölös szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 ft. — Félévre 4 ft. — Negyedévre 2 ft.
Néptantóknak egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Fertőtlenítünk!

Átkozott bacillus koma, hogy becsapott minket zomboriakat. A „Bácska” már előre hirdette, mint fogja itt Apponyi „regalmazni” (?) a diéső kormányt, azután az egész programot megírta pénteki számában, mint és ki által mi minden fog mondatni és történni és előre hegyezte a tollát, milyen szellemi kirohanást fog ő intézni Apponyi és a helybeli nemzeti párt ellen.

És ime, utolsó száma vezérezikében „a béke garancziájáról” morfodíroz, — már azt gondolok ezime után, hogy a Hentzi szobor megkoszoruzásáról fog szólni az ének, — pedig ő maga mondja: „Irogatnak most a laikusok Vilmos császárról” — és ezt ő is meg eszeleksi.

Bizony a laikusok irogatnak Vilmos császárról, ha nincs alkalom gyaláznai a nemzeti pártot és Apponyit. Oh eszmészegény idő, átkozott cholera!

Ha jobban védekezünk, hozzánk is eljön, mert a Bácska egy minapi díszecikkében elmondta, mi mindent tett a kormány és a megye a cholera ellen, és a hun-czut bacillus mégis Bécsset megkerülve Budapestre, — a kormányt, Szabadkát és némileg Szegedet megkerülve Bácsmegyébe Tittrel besétált, — a megye nem nagy öröme.

Ha Tittel erélyes főszolgabírája és híres járás-orvosa, — kin-k cholera-korháza is van (!?) — úgy védekezett, mint a zombori járványbizottság, ugy nem esoda, hogy oda besétált a cholera, mert ily védekezés mellett csak a gondviselés örökösödött a város lakóinak élete fölött.

Nézzük csak a „Bácska” szerint, hogy veszik nálunk „erős” desinfekció alá a vasuton jövő utasokat.

Egy orvos a vasutnál az érkező utasokat, a közönséges porlasztó készülékkel, amilyeket a szoba levegőjének szagosítására használnak, — megfees-

kendezi az utas felöltőjét, a podgyászt kívülről hasonlóan megfeskendezi és készen vagyunk a fertőtlenítéssel. Igaz, 1500 frból meg besűtötes fertőtlenítő készülékre sem telhet, ennek nem az orvos az oka, — de akkor erős fertőtlenítésről a levegőbe ne beszéljünk!

Van aztán ennek ezirábbr oldala is.

E napokban este vidékről egy pap érkezett a vonatn, feltartóztatták, várt egy félórát, de se orvos, se fertőtlenítés. Papunk bizony nem vár, mert gyomrában az éhség bacillusa kezd flezkándozni, megmondja nevét, lakását és hazahajtat. Másnap kora reggel fölkel, várja a bacillus pusztító doktorokat, de csak nem jönnek, pedig miszénie kellene mennie, mert előbb nem etetik, és a gyomrában ismét kezd érezni az éhező bacillust. Hosszu várás után elmegy miszénie. Ez idő alatt meg jó az orvos, a podgyász fertőtlenítve lesz. És se a templomban, se a Gejza-utcában nem tört ki a cholera, mert alaposan védekezünk a „Bácska” szerint.

Igen is védekezünk! fogja mondani a „Bácska” mert még kíségit orvosunk is van. No itt is, hogy jartak el. Van a városban egy szegény fiatal szerb orvos, ki évekig ugyszólván vezette a városi kórházat — ingyen, nemkülönbén a halott kémléit is teljesítette — ingyen. szelent a városi orvos urakat nem egyszer helyettesítette. Jelentkezett cholera-orvos állásra, — de helyette egy új, a helyi viszonyokkal még ismeretlen orvost neveztek ki, ki a városban divó bunyevác és szerb nyelvet sem nem érti, sem nem beszél. Hogy miért? azt a járványbizottságban levő bölesek fogják megmondhatni, kik közül az egyik a minap azt állítja, hogy a harisnya kötök által az utca-csatornájába eresztett indigo oldatot nem szabad kieresztenni, mert az mérges. Hatha megölne a bacillust, — az pedig talán hiba lenne.

Egyes mézárások, közvetlen a gyalogjárdán, nap-

hosszat lógatják ezimer gyamánt a levágot borjat, rajta a legyek egész rajával, alatta egész töcsát képez a csepegő ver és az arramenők ruháját beszennyezi. — vidéki házató kofák hordják az eretlen gyümölcsöt, tejtelt vajtat, úrótat, — a halpiacz csak úgy büzik a dögött halaktól, melyet a szegényebb néposztály fűzészámra vissz haza eledelül és a halások javarészt Apatinból cholerafertőzött községből jönnek, a kliparas boltok telve a nép szegényeivel munkásokkal és naplopókkal, kik a nedves, piszkos, sötét, dohos odokban isszák a gyomorelrontó kotyvaleköt, — a város területén a lakházaktól alig tíz lépésnyire rakják le a város szemetét, — utcákon levő nyitott kuttakból sok helyen kötelén nem egyszer piszkos edényekből meríti a szegényebb osztály ivóvizet stbfele anomalia daczára, ha nálunk nem üt ki a cholera, — akkor ez a „Bácska” szerint azért van, mert rettenetesen védekezünk a cholera ellen.

De ha Apponyi gróf lejtött volna Zomborba és távozása után a cholera kiűt vala, annak Apponyi gróf lett volna az oka, és hogy felett volna arról a „nemzeti párt”? — Hát Tittelen ki felelős a cholera kitöréséért, talán ott is Apponyi és a nemzeti párt, pedig ott sem volt!

Igen! Apponyi zsebébe hozta volna le a cholera bacillust, — de olyat ám, amitől a zombori és bácskai mamelukság kissé pusztult volna. Ettől jobban félt a „Bácska” — mint a Koch bacillusaitól.

Denique mi fertőtlenítünk!

Gróf Apponyi Albert elmaradt zombori utja.

Az országos „nemzeti párt” központjának azon elhatározásával, hogy a pártvezérről több képviselő lejövetele, a cholera veszély miatt csak rövid időre el lett halasztva és nem véglegesén eljette, a pártkör az itteni kedélyeket lelkedésbe hozta. Több távoli községekből tekintélyes szá-

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Tánczolvá.

Csak tréfa volt, csak táncz volt,
S majd, hogy megkönnyezém,
Négyesbe válni kellett,
Te jobbra, balra én;
Busan utand néztem,
Ugy álltam ott szegényen,
Mint a kit megraboltak,

Tarka, nagy fupérben
Csak téged néztelek:
Hol, merre jársz? Ha száll-e
Felém tekinteted?
Szeliden, mint egy angyal,
Diszlény övezte arcczal
Lebegtél szép alak,
Láttam a szárnyakat . . .

Mindenkit irigyeltem,
Ki érinté kezéd,
Oh, jössze-e? lesve-lestem
A hosszú perczeket.
. . . Még egy . . . és a kéz a kézbe . . .
En felsőhajték: Végre!
Te sugtad: Nem jöhettem,
S pirultunk mind a ketten . . .

Vojtkó Pál.

Tündér kezek.

A keszvényen heverő angol agár előre nyújtott lábairól felkapta keszény, okos fejét, a mama basietat a másik szobából. Egy pillanatig úgy álltak ott zavartan, rákvöröse és nem tudták mitévők legyenek. Aztán Béla valamit hebegett és felcsemelte a földül székét, a lány pedig ő szerzte repült hangjegyeket kereste öszse.

Nem történt semmi különös. Ida a fekete szem éjszakaijzongorázta, pedig előre megmondta neki Béla, hogy tegye. És mégis azt játszotta. Egy kicsit kötekedett, egy kicsit

kaczerkódott, már persze csak a maga módja szerint ártatlanul, majdnem ügyetlenül. De annál veszedelmesebb volt. A jó fiu nem állhatta tovább, minden jámborsága mellett megcsókolta — a kezét. A lány föluggrott, a szék fölborult, az agár és a mama fölbredtek. Ennyi volt az egész.

Mert bolondja is volt az a gyerek a szép kezeknek. Amugy igen szelid természet volt, de ha szép kezeket látott, nem birt magával. Diákkorában sok kellemetlenség volt e hőbortja miatt. Férjes asszonyokat kísért napestig és csapta nekik a szelet eszevesztettül, csak azért, hogy megcsókolhassa puha, lágy kezeiket. Egyszer ily alkalommal kellenél tovább fejejtette kezében a kis ezredesné remek kacsóit. Szokatlan melegség bízsergett végig az idegcin és áradóni kezdett. Az asszonyknak tetszett a hecz és nevetett. Az ezredes azonban nem így fogta fel a dolgot és kidobta a stacsótát.

Ida? Nem volt az a lány szép, halvány arczu, soványocska, a haja nagyon szőke, ő maga még igen fiatal, fejletlen. Hanem a kezei . . . Még sohse látott ilyen kezeket! Keszények voltak és még se hosszúak; gödrösek, puhák, hamvasak, mintha nem is ahhoz a lányhoz tartoztak volna: fehérségük villanó, szinte káprázott a szeme, ha keresztül síkoltak a billentyűken. Milyen sárgák voltak azok a billentyűk ilyenkor! . . .

Érdekes, hogy miként s fedezte ő fel ezeket a kezeket. Olyan különösen jött. Akkoriban a csintalan kis Diener Gizába bolondult, annak is fölséges kezei voltak. Éppen a rendes 11 órai körütra készült, a templom-utcán át, körül a színház éren, a hol a kicsinyek — zongora órából jövet, — okvetlenül el kellett haladnia. A nagy Ritter-ház sarkán ismerős hangokat hallott, megdobbant a szíve és arczába szókott a vér:
— No, jó, hát szombaton a pesti ifjak mulatságán . . .

Mikor befordult a sarkon, már csak Dienes Gizit látta, hátravetett, piros napernyőjének keretéből kimosolygó, fitos arczcsokájával, a mint az alacsony ablakon át egy villanó fehérségű kezet szorongatott.

Szinte elefejtett köszönni. Ugy bebámészkódott az ablakon. De későn, az összeomló függönyök mindent eltakartak. Ha Gizit visszafordult volna és véletlenül meglátja? . . . Bánta is ő! Attól a percztől kezdve már nem Gizibe volt szerelmes, hanem abba az ismeretlen, tüneményeszerű fehér kézbe.

Nem volt nyugta. Alig tudta elvárni a szombatot. Addig már mindent megtudott, hogy apja pénzügyi hivatalnok, hogy tizenkét esztendő és Idának hívják. Mikor pedig bemutatták annak a fekete szemű, halovány arczu gyerek lányknak, ugy tünt föl neki, mintha már látásból régen ismerné, hogy mindennap elhaladt mellette . . . de ki sejtette volna . . .

A souper alatt a lány egy percze levetette a keztyűit. Épen elég volt arra, hogy Béla egészen belebolonduljon és ne tágitson mellőle reggelig.

És megindult az udvarlás, teljes hévvel, minden apparátussal. Együtt tánczolt négyesek, souper csárdások, ábrándos séták, végig hallgatott visittek, csokrok, éjeli zenék, a zongora jelenethez hasonló egyéb scének nem maradtak el, megannyi banális aprólékoságok, melyeken két szerelmes gyerekek előbb-több át kell esni. A lány Bélával szekirották a varrósiskolában, a fiatal Ida egészségére koczinotak a cimborák és a fiatal asszonyok, ezek a szép, pikáns intrikák nem egyszer pirítottak rá mindkétőjükre egy egy ártatlannak látszó cselzással. A kis város tele volt velük, mindenki egymásnak szantá őket. A kik a lányok az apját közelebből ismerték, csak azon csodálkoztak, hogy a puritan öreg ilyen békésséggel tűri ezt a hangos viszonyt.

— Még le se vizsgázott.
— A lány félig gyermek.

— Valószínűleg az asszony lesz itt a mester . . .

Csakugyan, mikor a keserves bucsulátogatások után Béla nagynehézen felkerkedett, hogy most már igazán távozik, a lány anyja meleg kézszorítások közt biztatta:

— Réthy, ugy tekintettük, mint hozzánk tartozót . . . sok szerencsét a vizsgához . . . legyen meggyőződve, hogy mindenkor örömmel látjuk . . .

És könyezve csókolta meg, most már nyíltan, a szülőék előtt is azokat a szép, apró kacsókat.

Tényleg ugy volt, hogy az hőbortos fejű gyerekek, a Béla, könyvei fölé hajolva sokszor azon kapta magát, hogy egy bárszonyos, finom teintű kéz motoszkál a fejében. Elnevezte „tündér-kezek-nek. És elhittette magával, hogy ez a kéz intzi az ő sorsát, ez a kéz vezeti őt az életen keresztül. Ah, mert boldog-

Tek. szerkesztő úr!

Becses lapjának 82-iki számában »Fényes bál Hodsághon« cím alatt egy cikk jelent meg, melynek tárgya az olvasó közönségben a valóval ellenkező fogalmat kelt a hodsági viszonyokról és annak fényes bajjairól.

Már több ízben jelentek meg b. lapjában úgy mint a »Bácskában« is oly cikkek, melyeknél néhány itteni henzegő úri ember sietett az általuk előidézt skandalumot vagy veszekedést úgy tüntetni fel, mintha azt a békés polgárság provokálta volna.

Soha sem méltattuk az ily cikkeket válasza, mert nem tartottuk szükségesnek, magunkat ily aljas ragalmak ellen védekezni, és bízunk a nagy közönség részrehajlatlan bírálatában, mert nem csak Hodsághon, hanem más kisebb nagyobb városban is vannak oly úrhatnám fráterek, kik őrös fejűkkel azt képzelik, hogy még abban a korban élünk, a melyben a szorgalmas, józan eszű és gondolkodású kereskedő, mesterember vagy földműves még nem ember, hanem rabszolga, és az ember még csak a hivatalnoknál kezdődik, persze az a protectió útján lett fizetés nélküli gyakornok vagy ha már djnok, már is állami hivatalnoknak tartja magát, sőt ép azok nem férnek meg a bőrükben.

Midőn még kevesebb volt Hodsághon a hivatalnok, szépen megférték a polgársággal s a legszebb egyetértés uralkodott. Újabb időben mindig többen jöttek, s vége lett a társadalmi életnek. Kezdődtek a surlódások, egyik-másik sértegette a békés polgárságot s máskép sem beszéltek mint »bűdös sváb« »sorok fänger« stb.

Két casino van Hodsághon az úgynevezett »úri casino« és a polgári casino« és még az ujonnan alakult »népkör«. Az úgynevezett úri casino tagjai majdnem mindannyian tagjai a polgári casinónak, s viszont a kereskedők és jobbmódu iparosok mind tagjai voltak az úri casinónak.

Midőn láttuk, hogy ezen örökös civódásnak nem jó vége lesz, a kereskedők és iparosok nagy része kilépett az úri casinóból, kerülve az alkalmat az összekocozzanástól. Erre az úri casino tagjai valami pletykát hoztak fel oknak és elmaradt a polgári casinóból, de nem töröltették ki magukat a tagok sorából. Csak a közigazgatási hivatalnokok, — egyes ügyvéd és a közjegyző úr nem adott hitelt a pletykának, hanem tovább is eljárnak a polgári casinóba, hol jól érzik magukat s szépen megférnek a polgárokkal.

Ily viszonyok között határozta el a polgári casino, hogy f. hó 2-án az ujonnan épült községyi nagy vendéglőben levő szép és kényelmes egyleti helyiségeiben bncsu-balt rendez. A rendezőség nem mesterlegények gardájából volt összeszedve, hanem közöttük volt az egyleti alelnök, jegyző, több választmányi tag, a községyi aljegyző, több fiatal kereskedő és iparos, mind egyleti tagok, kik közül egy sem cserél a hivatkozott cikkben előkelő családból származó két úri ember népszerűségével vagy állásával, mert egy sem szorul meg nem érdemelt protektióra vagy kegyelemkenyérre.

A választmányi felszólítására a rendezőség táncrendet állapított meg, hogy mindennemű kellemetlenséget kikerüljön.

A bálon volt 230 személy, s mindannyian jó kedvűek voltak, jól mulattak, s úgy látszott, hogy majd nem is akar véget érni a bál. Következett az említett négyes, és a táncrend szerint gyorspolka.

Itt szükségesnek tartom megjegyezni, hogy az egyleti alapszabályok értelmében hodsági lakóst, csak tagot és családját lehet meghívni, de a kinek önálló foglalkozása van és nem egyleti, azt nem lehet sem mint családtagot, sem mint vendéget meghívni.

Ifj. Trischler József hodsági járásbirs. djnok és még mások eljöttek a balba annélkül, hogy meghívót kaptak volna. Nem szólt senki semmit, daczára, hogy T. J. már egész este úgy viselte magát, hogy rég megérdemelte a rendre utasítást. Midőn vége volt a négyesnek T. J. csárdást rendelt, a cigány figyelmzettette, hogy nem az következik, mire válaszul kapta, ha nem húz mindjárt csárdást, eltöri a hegedűjét, megkezdtek tehát a csárdást, mire a rendezőség közelépett, és tiltakozott a táncrend megzavarása ellen. T. J. elkezdett henzegni, sértegette a rendezőséget, s olyan kifejezéseket használt, hogy minden részeg kocsisól sem var el az ember olyat, mire még Karoly batyja is oda ugrott hős öcsese védelmére s ezen szavakkal: »ne félj öcsém mig engem látsz,« az egyik rendező arcába ütötte czilinderét, mire mind a ketten ki lettek utasítva a teremből.

Kérdem már most, ki érdemel megtorlást? Az az előkelő családból származó úri ember-e, ki igényli, hogy művelt emberek tartsák, de úgy viseli magát, mint egy a műveltség legalacsonyabb fokán álló ember, vagy az a mesterlegények gardájából összeszedett rendezőség, mely nem engedi meg ilyen embereknek a henzegést.

Aki azt a cikket beküldte, annak is meg van a saját oka, hogy másokat becsüsméreljen. A szolgabíróra rafogott ordítózás pedig hazugság, mert ő tényleg csak a rendet akarta fenntartani és megakadályozta a verekedést, de mert nem pártolta az előkelő úri testvéreket, hát szidalmazták.

Ha Trischler testvérek másutt provokálnak ily skandalumot, ha a rendezőség nem iparkodik a rendet fenntartani, akkor olyan úri mulatság vált volna a bálból, mint a milyent akár hányat lehet farsang idején az újságokban olvasni, melyeken a verekedés, kidobálás stb. stb. napirenden van.

T. szerkesztő úr! Ezen sorokat azért intéztem Urasághoz, hogy legalább egyszer informálva legyen a hodsági viszonyokról. Hogy ily későn válaszolok annak oka az, mert nem volt szándékom azon cikket komolyabban venni és mert tudom, hogy ugysis kevés ahhoz az ideje, hogy ily unalmas dolgokkal foglalkozzék. De a polgári casino élnöke Trischler Xav. Ferencz úr, valamint Ertl János úr biztak meg engem, hogy írjak, s Uraságot majd véleménye szerint közzé teszi b. lapjában a választ.

Tisztelettel
Egy hodsági polgar.

Hirdetések.

A tisztelt hölgyközönség becses figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönségnek b. tudomására hozni, hogy Zomborban **Falczone Gusztáv úr házában, Oblát Károly úr nyomdaja mellett üzlethe'lyiségben**, a mai kor igényeinek megfelelő

nőiruha-

divattermet

nyitottam, melyben a legújabb divat szerint minden nemű női ruhákat Schack V. bécsi első szabászati intézet szabadalmazott rendszerre szerinti készítésre vállalkozom.

Szővetmintákat valamint díszeket a legnagyobb választékban raktáron tartok.

Vidéki megrendelőknél különösen előnyös szabász rendszerem, miután mindentéle próbákat feleslegessé tesz.

Teljes ruhák 20 frttól feljebb.

Tanítványok 3 hó alatt teljesen ki képezetnek.

Tisztelettel
Neuhaus Zsófi
Schack V. tanítványa.

Nagybani Borkereskedés!

Van szerencsém e város és vidéke n. é. közönségét tisztelettel értesíteni, hogy helyben, **Bajai ut 12. sz.** alatt az **Iparcsarnok** mellett **saját házámban**

bor-üzletet

nyitottam, raktáron tartok állandóan nagy választékban méltányos versenyárak mellett, **termelőktől beszerzett, tisztán kezelt**, kitűnő minőségű, valódi **Tolna- és Baranyamegyei**, nevezetesen **Szegszárdi vörös, Décsi és Pécsi fehér, Schiller, asztali- és peccsenyeborokat.**

Minutát vidékre készséggel küldök.

Tisztelettel

Márton Kálmán,

törvrsz. bejegyzett borkereskedő és szilkviz-gyáros.
ZOMBORBAN.

UJDONSÁGOK TÁRA.

ŐSZI ÉS TÉLI UJDONSÁGOK.

Urak részére.

Ingek legújabb mintázott 2 frttól 5 frtig.
Háló ingek sima és himzett 1 frt 80 krtól 4 frtig.
Alsó nadrágok sima és himzett 1 frttól 5 frtig.
Zsebkendők vászon és Batszt meglepő választékban.
Harisnyák, esernyők, sétatobotok.
Téli aruk u. m. Jäger alsó ruhák.
Bőr és posztó Kamaschnik.
Vadász harisnyák.
Haskötők.
Reggeli czipők

minden a legszebb és legnagyobb választékban

Engel Mórnál

Kossuth Lajos-utca.

Két, jó házból való flu tanonczul felvétetik.

UJDONSÁGOK TÁRA.

Felvilágosításul!

Vannak emberek, a kiket a kenyérrigység minden tisztességtudásból kivétközet. Így esett meg most, hogy

egy versenytársunk teljesen fejet vesztvén

az Esterházy cognac bámulatos sikereln, (és mindenesetre a saját gyártmányának hanyatló kelendőségén — a minék oka pedig csakis 3 maga lehet, oda jutott, hogy valótlán és nevetséges vádakat szór ellenünk s ez által igyekszik bennünket megkárosítani).
Érdekel! Ilyen eszközökkel védő versenytársunk fogadja részvétlünket! Részolgal.

Készünlő csak azt említjük meg röviden, hogy

csakis az Esterházy cognac

lett minden kiállításon, melyen részt vett, első díjjakkal kitüntetve, hogy

csakis az Esterházy cognac-gyár

kapott orvosoktól, gyógyszerészektől, kereskedőtől és a nagy közönség köréből ezrekre rágó ellismerő leveleket és hogy

csakis az Esterházy cognac

kedvence a nagy közönségnek.

Mi csakis a nagy közönség véleményeit tartjuk mérvadónak, ez pedig hatalmas nyilatvánál meg mindenféle hangzotván

Esterházy cognac a legjobb!

Szavatolunk cognacunk jóságáért, ez szerezte meg nekünk a nagy közönség rokonszenvét, melyet — a verseny dühöngő támadásai ellenére — megtartani, sőt tőlünk telhetőleg fokozni igyekszünk majd.

Tisztelettel

Gróf Esterházy Géza-féle
cognac-gyár
Budapest-Angyalföld.